

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžr/48/2014
Identifikačné číslo spisu: 6013201727
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Kováčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:6013201727.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ Y., X. T. XX, P., 2/ SPV ABEA 4, s.r.o., 9. mája 20, Vidiná, IČO: 46 405 119, zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Faludim, so sídlom 9. mája 20, Vidiná, proti žalovanému: Okresný úrad Lučenec, katastrálny odbor, so sídlom Námestie republiky 26, Lučenec, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o prerušení konania o návrhu na vklad záložného práva č. V 2355/13 a o návrhu na uloženie žalovanému povinnosti konať, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/289/2013-10 zo dňa 4. marca 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/289/2013-10 zo dňa 4. marca 2014 v časti výroku, ktorým zamietol žalobu o uloženie povinnosti konať, o d m i e t a .

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/289/2013-10 zo dňa 4. marca 2014 v časti výroku, ktorým zastavil konanie, p o t v r d z u j e .

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Žalobcovia sa návrhom, podaným na Krajskom súde v Banskej Bystrici dňa 11. novembra 2013, domáhali zrušenia rozhodnutia žalovaného o prerušení konania o návrhu na vklad záložného práva č. V XXXX/XX a vrátenia veci správnomu orgánu na ďalšie konanie, resp. alternatívne sa domáhal uloženia žalovanému povinnosti konať bez prerušenia konania. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 24S/289/2013-10 zo dňa 4. marca 2014 konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o prerušení konania o návrhu na vklad záložného práva č. V XXXX/XX zastavil a žalobu o uloženie žalovanému povinnosti konať zamietol. Žalobcom nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že predmetom preskúmania je procesné rozhodnutie žalovaného, ktorým nebolo rozhodnuté s konečnou platnosťou o návrhu na vklad žalobcu. Predmetom súdneho prieskumu

môžu byť všetky rozhodnutia správnych orgánov s výnimkou tých, o ktorých to stanoví zákon. Z ustanovenia § 248 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku je zrejmé, že z preskúmvacej právomoci súdov sú vyňaté rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania. Rozhodnutie o prerušení konania nepochybne je procesným rozhodnutím, ktoré nie je konečné a ktorým sa upravuje vedenie konania pred správnym orgánom. Z uvedeného dôvodu preto krajský súd konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zastavil. Pokiaľ išlo o návrh žalobcu na ochranu pred nečinnosťou žalovaného, krajský súd uviedol, že oprávnenie domáhať sa žalobou na súde, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť, patrí tej fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy bez vážneho dôvodu nekoná spôsobom ustanoveným právnym predpisom tým, že je nečinný. Súd v takomto konaní skúma z dôvodov uvedených v žalobe, či postup správneho orgánu je alebo nie je v súlade so zákonmi, pričom skúma najmä to, či správny orgán vykonal predpísané úkony, alebo odmietol alebo opomenul vykonať takéto úkony. V zmysle § 250t ods. 1 posledná veta Občianskeho súdneho poriadku žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy je prípustná len vtedy, ak žalobca vyčerpал prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia v žalobe ani netvrdili, že pred podaním žaloby na súd využili možnosti nápravy, ktoré umožňuje osobitný právny predpis (zákon o sťažnostiach, zákon o prokuratúre), krajský súd žalobu o nečinnosť správneho orgánu podľa § 250t ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku ako neprípustnú zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedli, že správa katastra prerušila konanie o návrhu na vklad záložného práva č. V XXXX/XX s odôvodnením, že návrh bude vybavený po skončení súdneho sporu, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica ohľadom návrhu na vylúčenie majetku zo súpisu sp. zn. 24Cb/13/2012 v dôsledku vyznačenia plomby PXXX/XXXX. Návrh na vyznačenie poznámky PXXX/XXXX mal byť doručený na Správu katastra Lučenec dňa 30. januára 2013, podanie bolo vrátené dňa 31. januára 2013 na opravu formálnych nedostatkov, pričom do rozhodnutia, ktoré je predmetom preskúmania, nebol opravený návrh poznámky doručený. Správa katastra konanie o návrhu na vklad prerušila aj napriek tomu, že navrhovateľ v 2. rade ani len nebol účastníkom konania o vylúčenie majetku sp. zn. 27Cb/13/2012. Návrhom na preskúmanie rozhodnutia a postupu správneho orgánu sa žalobcovia domáhali zrušenia rozhodnutia žalovaného, avšak krajský súd konanie zastavil a zamietol aj alternatívny návrh vo veci konania voči nečinnosti správneho orgánu. Žalobcovia majú za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď rozhodol, že takéto rozhodnutie je vylúčené z preskúmvacej právomoci súdu, pretože vzhľadom na intabulačný princíp vkladov vecných práv k nehnuteľnostiam je takéto rozhodnutie podľa názoru žalobcov vážnym zásahom do vlastníckych práv a najmä „ius disponendi“. Uviedli, že sa stotožňujú so závermi nálezu Ústavného súdu sp. zn. SR PL. ÚS 26/01 a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžf/3/2010 a domnievajú sa, že v súvislosti so skúmaním preskúmateľnosti rozhodnutia je potrebné brať do úvahy, či v konečnom dôsledku došlo k vzniku, zmene alebo zániku povinnosti účastníka, alebo či môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté práva, chránené záujmy alebo povinnosti účastníka konania. Otázka vzniku záložného práva závisí výlučne od rozhodnutia príslušnej správy katastra, pričom nezákonné rozhodnutie, brániace ďalšiemu konaniu, je významným zásahom do práv a oprávnených nárokov účastníkov konania. Podľa žalobcov krajský súd tiež nesprávne právne posúdil neprípustnosť konania proti nečinnosti správneho orgánu z dôvodu neuplatnenia iných prostriedkov nápravy, nakoľko žalobcovia podali podnet na podanie protestu prokurátora a vecou sa zaoberal aj nadriadený orgán, Úrad geodézie a kartografie, avšak v zákonnej dvojmesačnej lehote od podania podnetu vec nebola riadne vyriešená. Vzhľadom na uvedené žalobcovia navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil a priznal účastníkom náhradu trov konania. V doplnení odvolania, doručenom najvyššiemu súdu 6. júna 2014, žalobcovia poukázali na čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý ustanovuje ochranu vlastníckeho práva, ktorá v sebe zahŕňa aj potrebu minimálnych garancií procesnej povahy a ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie ako aj porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu ustanoveného v čl. 46 a nasl. Ústavy. V rámci vkladového konania vzniku, zmene alebo zániku vecných práv k nehnuteľnostiam predchádza konanie a rozhodnutie o povolení vkladu práva do príslušného registra. V prípade, že správny orgán bezdôvodne rozhodne o prerušení konania, zamedzuje zamýšľaným účinkom, uvedeným v zmluve ako právnom titule. V danom prípade príslušný okresný

úrad prerušil konanie na základe poznámky, ktorá bola omylom zapísaná k predmetnej nehnuteľnosti, tak ako to vyplýva z katastrálneho spisu, nakoľko návrh na zápis poznámky nebol spôsobilý ani len na samotný zápis z dôvodov absencie totožnosti subjektov. Do dnešného dňa nebola účastníkom doručená žiadna žaloba. Podľa žalobcov napriek zneniu ustanovenia § 248 Občianskeho súdneho poriadku je vždy potrebné skúmať ústavnoprávny rozmer správneho rozhodnutia. Ak sa takéto rozhodnutie dotýka základných práv a slobôd, nie je možné vylúčiť jeho súdny prieskum. Túto otázku je potrebné posudzovať vždy jednotlivo, čo platí aj v prípade, ak z formálneho hľadiska ide o druhovo rovnaké rozhodnutia. Poukázal pritom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo/182/2010 a sp. zn. 2Sžo/13/2011 a na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 26/01. Podľa žalobcov sa krajský súd opomenul zaoberať podstatou veci, teda tým, že správny orgán svojím nezákonným konaním rozhodol o prerušení konania.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov žalovaný uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici a žiadal, aby ho odvolací súd potvrdil. Poukázal na to, že v čase prerušenia konania, dňa 10. septembra 2013, bol daný dôvod na jeho prerušenie podľa § 31a písm. a/ zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, pričom týmto dôvodom bola existencia poznámky P XXX/XXXX na vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty č. sp. 27Cbi/13/2012. Návrh na vyznačenie poznámky P XXX/XXXX bol vrátený len na odstránenie formálnych nedostatkov pri označovaní nehnuteľností. Dňa 26. septembra 2013 navrhovateľa vzali svoj návrh späť a na základe ďalšieho návrhu na zápis dňa 27. septembra 2013 Okresný úrad Lučenec zapísal na predmetné nehnuteľnosti ďalšiu poznámku P 987/13 o neplatnosti právnych úkonov č. sp. 60Cbi/5/2013. Žalovaný prijal upozornenie prokurátora č. Pd 169/13 z 20. novembra 2013 na nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutia o prerušení konania a na chýbajúce doklady o prebiehajúcom súdnom konaní, pričom prokurátor nespochybnil oprávnenosť prerušenia konania. Okresný úrad Lučenec v súčinnosti s Okresným súdom Banská Bystrica doplnil spisový materiál, vyhovel upozorneniu prokurátora a pokračoval v konaní a neposlal spis č. V XXXX/XX na posúdenie ÚGKK SR. Z dôvodu, že návrh na vklad záložnej zmluvy vykazoval nedostatky, ktoré nebolo možné odstrániť v rámci prerušenia konania, žalovaný návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností dňa 11. decembra 2013 zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podali účastníci konania odvolanie a súčasne dodatkom ku zmluve doplnili chýbajúce náležitosti pôvodnej zmluvy. Žalovaný zaslal spis č. V XXXX/XX na Krajský súd Banská Bystrica na odvolacie konanie.

Podaním zo dňa 20. marca 2014, doručeným Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 21. marca 2014, vzali žalobcovia späť svoj návrh na začatie konania zo dňa 7. novembra 2013 na preskúmanie rozhodnutia žalovaného o prerušení konania o návrhu na vklad záložného práva č. V XXXX/XX. Nakoľko žalovaný so späťvzatím návrhu na začatie konania nesúhlasil, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2Sžr/48/2014 z 24. septembra 2014 späťvzatie opravného prostriedku nepripustil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá a § 214 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov smerujúce proti uzneseniu krajského súdu v časti výroku, ktorým zastavil konanie, je potrebné ako neprípustné odmietnuť, a odvolaniu žalobcov smerujúcemu proti uzneseniu krajského súdu v časti výroku, ktorým zamietol žalobu o uloženie povinnosti žalovanému konať, nemožno priznať úspech.

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Návrhom, doručeným Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 11. novembra 2013, sa žalobcovia alternatívne domáhali uloženia povinnosti žalovanému konať o návrhu na vklad záložného práva č. V XXXX/XX bez prerušenia konania. Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením žalobu o uloženie žalovanému povinnosti konať zamietol podľa § 250t ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 250t ods. 7 Občianskeho súdneho poriadku proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Vzhľadom na to, že žalobcovia podali odvolanie proti rozhodnutiu, proti ktorému opravný prostriedok nie je prípustný, najvyšší súd postupujúc podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 250t ods. 7 a § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku odvolanie žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/289/2013-10 zo dňa 4. marca 2014 v časti výroku, ktorým zamietol žalobu o uloženie povinnosti žalovanému konať, odmietol.

Žalobcovia sa návrhom, podaným na Krajskom súde v Banskej Bystrici dňa 11. novembra 2013, domáhali zrušenia rozhodnutia žalovaného o prerušení konania o návrhu na vklad záložného práva č. V XXXX/XX a vrátenia veci správneho orgánu na ďalšie konanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím podľa § 31a písm. a/ katastrálneho zákona prerušil konanie o návrhu žalobcov na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnosti v katastrálnom území Lučenec zapísanej na LV č. XXXX a XXXX, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 27Cbi/13/2012. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 24S/289/2013-10 zo dňa 4. marca 2014 konanie o tejto časti návrhu žalobcov zastavil z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie o prerušení konania považoval za rozhodnutie procesnoprávnej povahy, ktoré je podľa ustanovenia § 248 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku vylúčené zo súdneho preskúvania.

V správnom súdnictve preskúvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku). Z ustanovenia § 247 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, v ktorých prípadoch sa môže účastník správneho konania domáhať preskúmania rozhodnutia správneho orgánu súdom. Všeobecné sudy preskúvajú zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy vydaných v správnom konaní, ktorými správny orgán zasahuje do práv a povinností fyzickej alebo právnickej osoby. Možnosť domáhať sa preskúmania rozhodnutia správneho orgánu je obmedzená negatívnym výpočtom rozhodnutí a postupov, ktoré sú zo súdneho preskúvania vylúčené na základe zákona.

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydanom v správnom konaní išlo o také rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), avšak za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 môže byť predmetom preskúmania aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným (§ 247 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 248 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku sudy nepreskúvajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania.

Podľa § 103 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala

oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím, ktoré nepodlieha súdnemu prieskumu, nakoľko ním nebolo trvalým spôsobom zasiahnuté do subjektívnych práv žalobcov. Toto rozhodnutie je rozhodnutím dočasnej povahy a nie je rozhodnutím konečným. Konečným rozhodnutím bude až rozhodnutie, ktorým žalovaný rozhodne o návrhu žalobcov na vklad záložnej zmluvy. Následne až toto rozhodnutie správneho orgánu bude preskúmateľné súdom.

V preskúmvanej veci teda nejde o konečné rozhodnutie orgánu verejnej správy v zmysle § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a nakoľko nebolo vo veci meritórne rozhodnuté, nemohlo ešte dôjsť ani k založeniu, zmene alebo zrušeniu oprávnení a povinností účastníkov v administratívnom konaní v zmysle § 244 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a v dôsledku toho žiadny z účastníkov konania nie je na týchto právach ani v zmysle § 247 Občianskeho súdneho poriadku ukrátený. Vydané rozhodnutie o prerušení konania je procesným rozhodnutím týkajúcim sa vedenia konania, ktoré je podľa ustanovenia § 248 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku vylúčené zo súdneho preskúmania. Týmto nemeritórnym rozhodnutím neboli založené, zmenené alebo zrušené práva alebo povinnosti žalobcov.

Z uvedených dôvodov námietky žalobcov uvedené v odvolaní nemožno považovať za dôvodné, a preto krajský súd rozhodol správne, ak konanie o žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o prerušení konania zastavil. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Pokiaľ ide o odmietnutie odvolania žalobcov, z analogického použitia ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Pokiaľ ide o potvrdenie uznesenia krajského súdu o zastavení konania, odvolací súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania, nakoľko žalobcovia neboli v konaní úspešní a žalovanému správnenému orgánu trovy konania zo zákona neprináležia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.